

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

A KERESZTENY NEMZETI KISGAZDAPÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Egy szám 3 korona	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 8. Telefon-szám: 164.	Felolós szerkesztő: SZAULICH ANTAL	Előfizetési árak: Egy hétre — — — — 60— K Negyedévre — — — — 150— K	Egy szám 3 korona
-------------------------	--	---------------------------------------	---	-------------------------

A baracscai kerület választóihoz.

A nagybaracscai választókerületben november 13-án lesz a pótválasztás, amikor dr. Fehér Lőrinc személyén keresztül a polgári demokrácia, a szabad királyválasztás és gazdasági konstrukció viszkodik Láng János személyén keresztül a keresztény nemzeti egyesülés legitimizálására, a tradíciókhoz való ragaszkodás csökevény merevségével és sok minden olyan kilengéssel, ami a magyar koronát a sűrű Cezariuszon a 0.50 pontra súlyosította.

A baracscai választókerület választói jól fontolják meg, hogy kit fognak kintüntetni bizalmukkal, mert ebben a kettős választási hadjáratban a jelölteknek baráti alapokra helyeskedő személye nem fontos, hanem egyedül az elv a fontos, az, hogy az új követ milyen elvekkel, milyen felfogással megy a nemzetgyűlésbe s ott milyen politikai pártállást képvisel. A népek azon igazi demokráciát kell magáévá tennie, amely a néptelenség elvéből indul ki: ez pedig az, hogy minden hatalom és jog igazi forrása maga a nemzet, a nép, a tömeg, amelyeket Baján és a baracscai kerületben a keresztény nemzeti egyesülés pártja csak egyszerűen esőseleléknek nevez.

— Örült az, aki azt hissi, hogy még egyszer vissza lehet térni az 1914. előtti állapotokhoz.

A világszékere azóta nagyot haladt, nekünk, polgároknak ezt tudomásul kell vennünk s aki azt nem veszi figyelembe, azt el fogja gázolni az idő vashengere.

(A. I.)

Tessa István gróf is megmondta 1917. január elsei beszédében, amikor kijelentette:

Bukik a Bethlen-kormány.

Teleki Pál lesz az új miniszterelnök. — Közjogi kérdések helyett gazdasági politika lesz a kormány feladata.

A magyar belpolitikában a legközelebbi időben nagy forderejű változások fognak bekövetkezni. A királypuccs, amely külpolitikailag súlyos következményeket zúdított az országra, belpolitikánkra jótékony hatással lehet.

Budapesti tudósítónk egy magas állású aktív politikustól arról értesül, hogy a Bethlen-kormány elhagyja helyét és oly kormány váltja fel, amely a közjogi kérdések kiképczésével a gazdasági politikára és az állami pénzügyek rendezésére fogja alapítani az ország kormányzását.

Az új miniszterelnök va-

lószerűleg gróf Teleki Pál lesz, akinek felfogását amerikai újának tapasztalatai alaposan megváltoztatták. Kereskedelmi miniszterré báró Sztereoyi József van kinevezve, aki azonban csak az esetben hajlandó tárcát vállalni, ha a kabinet összeállítása biztosított nyújt az ország közgazdaságát eddig súlyosan károsított kurzuskioldások lehelelné tételére. Szó van arról is, hogy a pénzügyi tárcát rövidesen dr. Valkó Lajos veszi át, aki jelenleg a vidéken az adóbevételek ellenőrzésénél távozása esetén belügyminiszter dr. Dömötör lesz államtitkára pedig Mestó Zoltán.

A harcias Belgrád.

London, nov. 8. (MTI.) A Morning Post a kisantent harci késztetéseiről a következőket írja: Londoni politikai körök véleménye szerint Belgrád harcias magatartása főleg annak tulajdonítható, hogy a szerb államférfiak attól tartanak, hogy Magyarország, ha most nem gyöngítik, akkor katonai segítséget nyújt a jövőben Olaszországnak. Ugyanez okból ellenzi Jugoszlávia azt is, hogy a nyugatmagyarországi kérdés elintézésére vonatkozó velencei egyezséget végrehajtsák. Londonban bi-

zonyosra veszik azonban, hogy a belgrádi kormányt lebeszéljük harci szándékáról és meggyőzhetik arról, hogy a nagykövetségi értekezlet kívánásai és a szerbek kívánásai között nincs oly nagy eltérés, mely jogosultá tenné a fegyveres fellépését. Magyarország ugyan egyáltalán nem népszerű Londonban, de azért a kisantentnak azt a kívánását, hogy mozgósítási költségeit fizesse meg, mégis igazságtalannak tekintik, mert a magyar kormány nem tehető felelőssé a királyesinyért.

Mesko Zoltán nyilatkozata a kormányválságról és a demokrácia diadaláról.

— A Független Magyarország munkatársától —

Az országos belpolitika homlokterese a destronizációs törvényjavaslat megszavazása után ismét Bethlen egységes pártjának ügye került, mert enélkül eredményes kormányzat lehetetlen predükálni. A törvényjavaslat folytatásáért új helyet miatt a Bethlen-kormány a külpolitikai bonyodalmak elintézésé után formálisan lemond, de utána újból Bethlen kap megbízást a kabinet megalkotására, amelyből bizonyosan ki fog maradni gróf Ráday Gedeon belügyminiszter, aki ellen a kisgazdapártban igen elkeseredett hangok hallatszanak. Szó van azonban még Tomcsányi igazságügy, dr. Vass József kultusz és Szabó István földművelésügyi miniszterek visszavonulásáról. A „Független Magyarország” munkatársa felkérte ma Mestó Zoltán nyug. államtitkár, nemzetgyűlési képviselőt, aki a politikai helyzetről ezeket mondta:

— A kormányválság elkerülhetetlen. Olyan demokratikus irányzat a kormányhoz kell jönnie, amely személyi összetételében is garantálja a polgári uralmat. Mint a kisgazdapárt ügyvezető alelnöke ismerem a párt hangulatát és tudom, hogy ez a párt csakis ilyen demokratikus kormányt fog támogatni. Mag vagyok győződve, hogy rövidesen ilyen kormány fog alakulni, ha azonban ezen feltételekben csak órák, úgy magam, mint elvárataim feltétlenül ellenzékbe megyünk. Es esetben pedig a kormány huszonnégy óráig sem tarthatja magát. A demokratikus irányzat, ami jön, ami már utban van a közeli elérése feltartóztatlan, éreztetni fogja hatását a vidéki közigazgatásban is.

Zürich, nov. 5. Zárlat.
Berlin 190, Hollandia 185
Newyork 536, London 2115, Páris 3955, Milánó 2240, Prága 560
Budapest 055, Zágráb 135, Bukarest 250, Bécs 017, csezt-rák bélyegsett 012.

Kik a karlisták?

Pár nap előtt a Bazilikában a Károly névnapra Bozsik Pál apátplébános, orsz. képviselő IV. Károly királyért misét mutatott be s azon a következő karlista rajongók vettek részt: Ögróf Pallavicini György, báró Korányi Frigyes, Okolicsányi László, gróf Zichy Aladár, báró Kövess Hermann tábornagy, báró Tallián Zsigmond tábornok, Lucsich József altengernagy, Ögróf Palavicini János, gróf Szécsen Miklós, gróf Batthányi Lajos, Andrássy Ilona grófnő, herceg Odescalchi Károlyné, gróf Salm Hermann, dr. Váczonyi Vilmosné karlista jelmezben, gróf Károlyi József, gróf Batthányi Gyula, gróf Zichy Vadimir, báró Prónay Pálné, Pálffy grófnő, Beniczky Ödönné, báró Uray István, Schastzer Ferenc tábornok, mint bukott karlista képviselőlélt, gróf Scheer, Thors Béla, gróf Eszterházy János, Rakovszky Zsófia, báró Skerlecz Ivan, gróf Szapáry Ödön, Pálffy Boriska grófnő, gróf Desseffy Emil, gróf Csáky Adorján, báró Páztély Iván, azonkívül ott voltak Csernus Mihály, heccokáplán, Somogyi István, Haller István és két szabadkai származású képviselő Dinies Vidor és dr. Homonnay Tivadar. Nem voltak ott azok, akik be vannak zárva a fogházba. A fenti névsorból láthatjuk, kik azok, akik Károly király rajongói hívei: a grófok, a bárók, a hercegek, a pópapok és az ezerholdasok, valamint a hozzájuk dörgölőzdek. Az egyik miniszter, a másik nagykövet akar lenni az ország pénze, a harmadik a királyi udvarnál akar lovászmester lenni, a negyedik belső titkos tanácsos szeretne lenni.

Hát nekünk, akik demokratikus, polgári Magyarországot akarunk felépíteni, ezekre az urakra nincs szükségünk. A polgárok falunkzába nem tud beilleszkedni a mágnás címer és a hétszilva.

Híszek egy Istenben,
Híszek egy hazában,
Híszek egy Isteni örök igazságban,
Híszek Magyarország felháradsában.
Amen.

A bajai hadiársvák első alapítványa.

Wunderlich József vezetésével Bajai város Budapest mellett működő törvényhatóság vagyona likvidálása befejeződött. A likvidáló bizottság mai napon bejelentette jelenését, amely szerint Bajai felszámolásával fennmaradt vagyon összege 64379 korona 22 fillér, amely összeg az utolsó budapesti közgyűlésre cílja szerint a bajai hadiársvák elnevezésű, leghelyesebb neve, ha ez az összeg egy alapítványban szolgálna a hadiársvák érdekében. Első alkalommal meg kell említenünk Novoth Béla célevezt, ha a földiak önkéntes működéséről, amelyet 2 éven át Bajai város Budapest mellett törvényhatóságánál megtartottak.

és pénztárok díjtalanul kifejtett, a hatalmas és nagyarányú gazdasági akció adminisztrációs munkáiból az országnak vette ki, a pénztárnoki súlyos tisztet pedig az ügyviteli szabályoknak megfelelően szabad óráiban — nagy hivatali elfoglaltsága dacára — teljesen kifogástalanul töltötte. Meg kell még említenünk külön a likvidáló bizottság másik tagját: dr. Tomcsányi Béla és Kocdeusch László urakat is, akik szívesen vállalták Bajai felszámolásában a megszállítás nehézségeit, annak dacára, hogy már hosszabb ideje elszáradtak Bajáról. A szülőföld iránti szeretük igen szép és eredményes munkásságot váltott ki belőlük.

Ki is az a Milán bácsi?

Jovánovics Milán ur megszállítás alatti fotografiája — A Független Magyarország tudósítójától. —

A keresztény nemzeti egyesülés pártja által a múlt héti pártgyűlés rendeltetési négygyűlésen Csernus Mihály képviselő, a megyei képviselő Meskó Zoltán szavaival leplezti el nevét és a büntetőjogi vizsgálóműhely paragrafusába ültető módon, hogy a jelenet jöszkar tu polgár elfordul a keresztényi szeretet helyett gyűlöletet hirdető paptól, amin az a válasza eredménye meg is mutatja.

A négygyűlés után Csernus ur bizonyos Milán bácsi hívatkozott, akinek közelettséget vetetvona igénybe Meskó, hogy járja ki Zoltánovics Ante szerb alvezetését, hogy őt büntetése a szerb megszállás alatt is a főispáni székbe. — Talán itt is van az a Milán bácsi? — kérdete szíveskedve Csernus és a hamis kártyacsomagból távolg elhárta, — hiaz így volt megrendezve — a Milán bácsi, aki ott volt a négygyűlésen, bizonyította, hogy amit Csernus képviselő mond, az igaz. Mi nem akarjuk megvédeni Meskó Zoltánt, hiaz Meskó van olyan igény a teljén, hogy meg tudja védeni önmagát. Meg is válaszolt már azóta Meskó ezen gyanúsító rágalmakra, amikor kijelentette, hogy ő olyan körülmények közt, mint a forradalom és a megszállás első napjai voltak, a kilengő indulatok megfékezésére, a hazá, a magyar nép érdekében magis vállalta azt a szót visított főispáni szereplését.

Arra is megfelelt Meskó Zoltán, hogy ő nem intáskedett a katonai értékek kiosztásáról és a mentőegységek elszállításáról. Meskó Zoltán arról igen is intáskedett, a lovak elszállításában nem a kormánybirtos főispán, hanem a katonai mentőegység parancsnokság feladata lett volna.

Ezzel az ügyről kapcsolatban azonban el kell mondanunk, hogy ki is az a Milán bácsi, aki Csernus bátyás ur varázsigéjére előlépet a lapunk sávjából.

Ez a Milán bácsi a szerb megszállás alatt igen nagyot igény volt, aki úgy váltogat a nemzeti ügyek mellett, mint más községek halandó a nyakendőjét. Akkor nagy szerb volt, ma is meg a fajmagyarok tündöklő hazaszeretete próbálja kiszáradni, csak hogy felcsinálna maradhasson és ne vegyék észre a porcos Milán bácsit a megszállás alatti viselkedéséért. Ez a Milán bácsi volt az, aki egy csempe bajai szélóval azt akarta mindemáron elhitetni, hogy Bajai most végig Jugoszláviáé, mert kiszáradta a Mátics Adrija és az antant olyan jó szívé, hogy odaadta Baját a háromszöget a szerbnek. Csak azon eszéltünk mindíg, hogy ezek a szerbök milyen szerények és ostobák, hogy nem kérik Budapestig kiterjesztési a határukat, mikor az antant olyan jó szívé s miodeat megtesz a derék bockoros had kedvéért s minden kívánságukat teljesíti. Es a Milán bácsi felfüggenon hirdette a bajai gattóban,

hogy dalemben és kitéve meg mer esküdni a torára, hogy Bajai nem lesz többé Magyarországa a bajaiak országa jugoszláv alattvalók lesznek. Es a Milán bácsi volt az, aki Bajai szerzett vagyonát úgy vonta ki a megadóztatás alól a magyarok elleni gyűlöletében, hogy inkább Bécsben gyűjtséte szorgalmasan a házat.

Hát es az a Milán bácsi, akire hivatkozott Csernus képviselő. A Milán bácsi elleni rágalmait a Milán bácsi, a gha átrulók, a gyanús szavahihetőlegere és igazmondására alapította. Es ellen tiltakozunk mi a tisztesség és a magyar becsület nevében, mert annyira mégsem zűlöltünk, hogy hazugrágók és megítélvéldelek hazugrágására adunk valamit, erre gypitődük vedat, vagy hogy ezeknek megengadjuk, hogy izmát megbeszék a magyarországa so ait. A Milán bácsiknak pedig azt izmájk, hogy azaj érdekükben szelázenek, ha meglepülnek a sájtában, mert a pályára fogjuk rácsigálni őket.

Nagy négygyűlés a baracskai kerületben.

— Magyarbaracskai választójogi közlés. —

A magyarbaracskai választókerületben 13 án, vasárnap lez a pótválasztás dr. Fehér Lőrinc klaganda és Lang János koronair. egyesülés párti jelöltek között. A választási bizottság teljes erővel folyik a kerületben. Vasárnap Oskálán és Gárán volt négygyűlés. Mindkét helyen 5—600 főnyi választó gyűlése. A halgatóság előtt Meskó Zoltán válaszolt a politika eseményeit kül- és belpolitikai vonatkozásaiban a ezenkívül válaszolt a kisaadapárt programját. Utána dr. Klein Antal volt tolnaegyei főispán-soromány birtos tñnes szavakkal hívta fel a választókat, hogy dr. Fehér Lőrincet szavazzanak, mert csak az ő személyében van garancia a polgári demokratikus Magyarország felépítésére. A gyűlést dr. Ártinger Imre lelkes szavai zárták be.

Nagybaracskán és Dávodon dr. Fehér Lőrinc és Bodor György nemzeti gyűlési képviselő

APROLETÉS.

BUDAPESTI HAZ
eladó újságnál is
vehető.

ELADÓ újságvé
térítés Lampa
úca 3

8000

cm. etű

betonrűk

kut ésre

állandótáron

GRUNINSA

SPITZERLA ES

ORIENTA BAJA

Árverésimény.

Értesítve a november hó 10. előtti 9 órakor Bajai László-utca 11. számú helyi szeszgyár hűtőfőle és egyéb berendezés elárve rendezetettetés el lenében

Özv. Kórné.

Gyapdők,

Gyulai

juár

ABEL.

Baja Pósta-ház.

Első

POMI

adók a

Compa-

dár

megfők.

„Uránia” A koppenhágai „Nordisk” filmgyár szenzációs ujdonsága
PROMETHEUS
óriási méretű filmdráma 2 részben, 10 felvonásban.
II. rész 5 felvonásban. Főszerepekben: Gunnar Tolnæs és Clara Wieth.
November hó 9-án szerdán délután 4-6-8 órakor.

MANHOLD szállítási vállalat, Baja, Tóth Kálmán-u. 27.

Elvállal minden e szakba vágó műveleteket, úgy mint felelőség mellett szakszerű butor-szállításokat, tranzitálást, elvámolást, gyorsan és pontosan, a legolcsóbb díjtételek mellett.

Figyelem!

Van szerencsém b. figyelmét felhívni, hogy vállalatomat Budapestről Bajára helyeztem és Nagy Máté cég alatt vesetem. Építőipari vállalatomat a BETON és e szakmába vágó munkálatokkal kibővítettem. Kész betoncsöveket állandóan raktáron tartok. Készítok hási és utcai csatornákat, valamint javításokat is eszközölök. Teljesreépítéseket elvállalok.

Egyben ajánlok cement block építőköveket. Tervezéseket költségvetéseket, új épületeket, valamint kisebb és nagyobb átalakítási és javítási munkálatokat vállalom.

Becsés pártfogását kérve maradok tisztelettel

Nagy Máté

kőműves mester, építési vállalkozó
Baja, Béla király utca 6

„Alföld” Szegedi Szőlőművelési R. T. Szeged

prima téli szőlő eladására csakis jól bevezetett képviselők ajánkozását kéri.

Friss

Mész- és Cement

Állandóan Friss fával égetett darabos Mész. Portland Cement. Kátránypapír. Kátrány. Bikkfalu és Kocsikenyőcs és az összes

↳ tiszta és testékak

kapható napiában mészkereskedőnél.

Spitzer Illés
Budapesti-ut 9.
Minden mennyiséget házhoz szállít.

DUNA Általános Biztosító Részvénytársaság

Alakult: 1867. évben.

Elfogad: tűz, betörés, üveg-szállítvány, jég, baleset és szavatossági valamint mindennemű életbiztosításokat (orvosi vizsgálat nélkül is)

Bácsmezei főügynökség:

ANTALFFY ÉS BACHRACH BANK

BAJA, Vörösmarty-utca 12. szám.

Hálószobák és ebédlők

óriási választékban állandóan raktáron. 20.000 koronától 120.000 koronáig egy hálószobák, mint ebédlők. — Szolid munka, gyors és pontos kiszolgálás

Pollák József

tömörfabutorgyár.

Telefon 104 — Telefon 104

Mintaraktár: Sz. n. Isván-tér 4 — Gyártelep a vasutálomás raktárával szemben.

Ejeli inspekción

nov. hó 7 től nov. hó 14 ig reggeli fel 8 óráig és vasárnap délután nyitva

Dr. GEIRINGER JÁNOS
gyógykezeltára

BAJAIK!

Ha Budapestre utaznak keressék fel

BERGER I.

ezelőtt

Guttman Béla fiókja
Deák Ferenc utca 13.

kötött-, szövött- és trikotáz-üz etek

Harisnyák, gyapjubuzok, gyapjukabátok, gyermekharisnyák, kötött női és gyermekruhák.

Friss

déli gyümölcs

és májól vöröshagym

legjuttányosabban Segall N. női
Budapest, IX. Csarnok-tér 6.
Kérjen árajánlatot!

Hungária fürdő

gőzfürdője és kádifürdője november végén ismét megnyílik.

Budapest, Dohány-u. 44

Keztyűk

Harisnyák

Szabókellékek

legolcsóbban kaphatók

Brusztóal

a Kereskedelmi Bank melléti

Riz első keresztény

Biztosító Intézet r. t.

elfogad:

Tűzkár biztosításokat,
Jégkár biztosításokat,
Betöréses-lopás elleni biztosításokat,
Élet biztosításokat,

felelősek és gyermekek részére a legköltségesebb módzatok mellett.

Bajai kirendeltsége:

Kispál Károly

adás vételi és kereskedelmi ügynöksége
Petőffy-utca 77.

Megbizottunk:

Dudás Sándor Határ-utca 3.

Építőmesterek és építetők figyelmébe

Szabadalmazott

TERRENOL-PALA

a világ legjobb tetőfedőanyaga

fagyálló, tűzálló, vízátthatlan

állandó raktár és egyedársítóhely.

Bajai Malomépítő Gépgyárnál

Budapesti-ut 27 szám